

Súd: Najvyšší správny súd Slovenskej republiky
Spisová značka: 6Ssk/86/2022
Identifikačné číslo spisu: 4022200179
Dátum vydania rozhodnutia: 20. apríla 2023
Meno a priezvisko: JUDr. Viola Takáčová
Funkcia: predsedníčka senátu
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2023:4022200179.1

UZNESENIE

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: X. A., nar. XX. T. XXXX, L. F. R. XX, Q., proti žalovanému: Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Račianska 71, Bratislava, o preskúmanie rozhodnutia Generálneho riaditeľa Zboru väzenskej a justičnej stráže, útvaru sociálneho zabezpečenia z 15. marca 2022, číslo GR ZVJS-d-11817/14-2022, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre č.k. 22Sa/7/2022-9 z 9. mája 2022, t a k t o

r o z h o d o l :

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť z a m i e t a.

Účastníkom nárok na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a.

O d ô v o d n e n i e

I.

1. Krajský súd v Nitre (ďalej len „krajský súd“) uznesením z 9. mája 2022, č.k. 22Sa/7/2022-9 postupom podľa § 98 ods. 1 písm. c/ zákona č. 162/2015 Z.z. (ďalej len „SSP“) odmietol ako predčasne podanú žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu (Generálne riaditeľstvo Zboru väzenskej a justičnej stráže, Útvaru sociálneho zabezpečenia) z 15. marca 2022, ktorým tento postupom podľa § 84 ods. 1 zákona č. 328/2002 Z.z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 328/2002 Z.z.“) v spojení s § 30 ods. 1 písm. i/ zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) správne konanie na základe žiadosti žalobcu z 9. februára 2022 o priznanie starobného dôchodku zastavil, nakoľko v tej istej veci sa právoplatne rozhodlo a skutkový stav sa podstatne nezmenil.

2. Krajský súd ako súd vecne a miestne príslušný na konanie o správnej žalobe po oboznámení sa s obsahom žaloby a dopytom na Ministerstvo spravodlivosti SR dospel k záveru, že žalobcom podanú žalobu je potrebné podľa § 98 ods. 1 písm. c/ SSP odmietnuť ako predčasne podanú z dôvodu, že

lehota na jej podanie v čase rozhodovania správneho súdu ešte nezačala plynúť, keďže o odvolaní nebolo ani rozhodnuté.

3. Krajský súd po zistení, že žalobca v správnej žalobe sám potvrdil, že odvolací orgán Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky do dňa podania žaloby o jeho odvolaní nerozhodol, krajský súd postupom podľa § 98 ods. 1 písm. c/ SSP správnu žalobu odmietol.

4. O náhrade trov konania krajský súd rozhodol podľa § 170 písm. a/ SSP tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, pretože žaloba bola odmietnutá.

II.

5. Proti uzneseniu krajského súdu podal žalobca v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť.

6. Konkrétne v kasačnej sťažnosti namietal nesprávny procesný postup správneho súdu, ktorý bez verejného konania mu neumožnil využiť procesné práva tým, že konal bez účasti kasačného sťažovateľa, neumožnil mu vyjadriť sa k vykonaným dôkazom, čím porušil práva na spravodlivý proces. Správna žaloba, ktorou sa domáhal práva na starobný dôchodok, na ktorý vznikol právny nárok 25. apríla 2001 podľa § 132 ods. 1 písm. a/ zákona č. 100/1988 Zb. (a tento nárok nebol odňatý žiadnym právoplatným rozhodnutím súdu), preto bola správna žaloba v sociálnej veci nezákonne odmietnutá.

7. V ďalšej časti kasačnej sťažnosti citoval článok 46 ods. 1 Ústavy SR, ustanovenie § 2 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok a poukázal na článok 19 Dohovoru č. 128 a na Listinu základných ľudských práv. Kasačný sťažovateľ ďalej z Uznesenia Ústavného súdu SR I. ÚS 3/98 z 5. februára 1988 citoval, že „ podľa žiadneho všeobecne záväzného právneho predpisu Sociálna poisťovňa nie je oprávnená rozhodovať o nevyplácaní starobného dôchodku z odvodov, ktoré občan odvádza počas zamestnania na účet dôchodkového fondu u občana, ktorý splnil zákonné podmienky na vyplácanie tohto starobného dôchodku".

8. Kasačný sťažovateľ tiež namietal, že krajský súd rozhodol bez nariadenia verejného pojednávania, čím došlo k porušeniu práva na spravodlivé verejné súdne konanie.

9. V súvislosti s tvrdením správneho súdu, že správna žaloba z 31. marca 2022 bola podaná predčasne, kasačný sťažovateľ poukázal na ust. § 181 ods. 1 SSP a zdôraznil, že rozhodnutie GR ZVJS z 15. marca 2022, ktoré žiadal správnym súdom preskúmať, mu bolo doručené 25. marca 2022. Termín na podanie správnej žaloby bol do 24. mája 2022, preto, ak správnu žalobu spísal 1. mája 2022, urobil tak v zákonom stanovenej lehote dva mesiace odo dňa doručenia. Z uvedeného dôvodu nie je pravda, čo tvrdí súd, že správnu žalobu podal predčasne.

10. Navrhol zrušiť rozhodnutie GR ZVJS-d-11817/14-2022 zo dňa 15. marca 2022 a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

III.

11. Žalovaný sa ku kasačnej sťažnosti, ktorá mu bola doručená dňa 2. júna 2022 na vedomie, nevyjadril.

IV.

12. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší správny súd“) ako súd kasačný (§ 438 ods. 2 SSP), po zistení, že kasačnú sťažnosť podal včas účastník konania, bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP) preskúmal vec a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť žalobcu nie je dôvodná.

13. Podľa § 6 ods. 1 SSP, správne súdy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

14. Podľa § 7 písm. a/ SSP správne súdy nepreskúmajú právoplatné rozhodnutia orgánov verejnej správy a opatrenia orgánov verejnej správy, ak účastník konania pred ich právoplatnosťou nevyčerpal všetky riadne opravné prostriedky, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis; povinnosť vyčerpať všetky riadne opravné prostriedky sa nevzťahuje na prokurátora a zainteresovanú verejnosť, ak táto nebola na podanie riadneho opravného prostriedku oprávnená.

15. Podľa § 98 ods. 1 písm. c/ SSP správny súd uznesením odmietne žalobu, ak bola podaná predčasne a lehota na jej podanie v čase rozhodovania správneho súdu ešte nezačala plynúť.

16. Najvyšší správny súd z obsahu súdneho spisu mal za preukázateľné, že žalobca sa správnou žalobou doručenu krajskému súdu 4. mája 2022 domáhal preskúmania zákonnosti postupu a rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu generálneho riaditeľstva Zboru väzenskej a justičnej stráže, útvar sociálneho zabezpečenia Zboru väzenskej a justičnej stráže, Bratislava z 15. marca 2022, číslo GR ZVJS-d-11817/14-2022, ktorý podľa § 84 ods. 1, § 113 ods. 1 písm. b/ zákona č. 328/2002 Z.z. v spojení s § 30 ods. 1 písm. i/ zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní konanie na základe žiadosti (kasačného sťažovateľa) o priznanie starobného dôchodku z 9. februára 2022 zastavil dôvodiac tým, že v tej istej veci sa právoplatne rozhodlo a skutkový stav sa podstatne nezmenil. Správny súd následne po doručení správnej žaloby dňa 9. mája 2022 za účelom zistenia zákonných predpokladov na podanie správnej žaloby zistil, že komisia rozhodujúca o odvolaní na Ministerstve spravodlivosti SR bude zasadať dňa 19. mája 2022, teda o odvolaní žalobcu rozhodnuté ešte nebolo. Krajský súd uznesením z 9. mája 2022 č.k. 22Sa/7/2022-9 postupom podľa § 98 ods. 1 písm. c/ SSP žalobu ako predčasne podanú odmietol. Žalobca žiadal rozhodnutie správneho súdu preskúmať kasačným súdom.

17. Najvyšší správny súd pre potvrdenie správnosti postupu krajského súdu v tomto smere uvádza, že správne súdnictvo je založené na zásade subsidiarity súdneho prieskumu, čo znamená, že súdna ochrana nastupuje až v okamihu, keď sa účastník správneho konania nemôže domôcť svojich práv v rámci správneho konania uplatnením prípustných riadnych opravných prostriedkov. Za vyčerpanie riadnych opravných prostriedkov v rámci správneho konania treba považovať až rozhodnutie o nich v rámci druhostupňového konania na príslušnom správnom orgáne, pričom až proti takémuto rozhodnutiu je možné podať správnu žalobu podľa príslušných ustanovení SSP, t.j. v tomto prípade možnosť podania správnej žaloby proti rozhodnutiu vydanému odvolacím správnym orgánom o žalobcom podanom opravnom prostriedku proti rozhodnutiu z 15. marca 2022, Číslo: GR ZVJS-d-11817/14-2022, ak vydané rozhodnutie žalobca nepovažoval za zákonné. Na tomto mieste najvyšší správny súd ďalej uvádza, že v závislosti od toho, či osobitný právny predpis umožňuje podať účastníkovi správneho konania (fyzickej, alebo právnickej osobe) riadny opravný prostriedok, SSP rozlišuje dve situácie. Prvá sa týka prípadu, kedy účastník konania je v zmysle osobitných právnych predpisov oprávnený na podanie riadneho opravného prostriedku proti prvostupňovému správne rozhodnutiu - v takom prípade žalovaným správnym orgánom je orgán, ktorý rozhodol o tomto riadnom opravnom prostriedku; žalobca je povinný v takom prípade v podanej správnej žalobe označiť rozhodnutie tohto žalovaného správneho orgánu (prípadne aj rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu, avšak v spojení s druhostupňovým správnym rozhodnutím; pozri § 191 ods. 3 písm. a/ SSP). Druhá situácia sa týka prípadu, v ktorom ide o jednostupňové správne konanie (t.j. voči rozhodnutiu osobitný právny predpis nepripúšťa podanie riadneho opravného prostriedku) s tým, že potom žalovaným orgánom je orgán, ktorý vydal napadnuté rozhodnutie.

18. Podľa § 140 SSP vo veciach toho istého žalobcu a totožného predmetu konania, ktoré už boli predmetom konania pred správnym súdom, v odôvodnení každého ďalšieho rozsudku správny súd poukáže už len na totožný rozsudok, prípadne stručne zopakuje jeho dôvody.

19. Z obsahu súdneho spisu vyplýva, že žalobca žiadal preskúmať zákonnosť prvostupňového správneho rozhodnutia. V tejto súvislosti krajský súd správne postupoval, keď správnu žalobu ako neprípustnú odmietol. Pokiaľ, tak ako to na ministerstve spravodlivosti zistil, že prebiehalo odvolacie konanie, bolo potrebné, aby žalobca vyčkal na vydanie odvolacieho rozhodnutia. Od doručenia tohto rozhodnutia odvolacieho orgánu mu začne plynúť dvojmesačná lehota na podanie správnej žaloby v zmysle § 181 ods. 1 SSP, v ktorej bude žalobca mať možnosť podať správnu žalobu v sociálnych veciach voči rozhodnutiu odvolacieho orgánu s tým, že ako žalovaného označí orgán, ktorý toto rozhodnutie vydal, t.j. odvolací orgán. O takomto postupe bol žalobca priamo poučený v rozhodnutí Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 6Ssk/43/2021 zo dňa 15.12.2021, ktorým kasačný súd rozhodol o kasačnej sťažnosti žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre z 20. júla 2021, č.k. 23Sa/49/2021-12, ktorým správny súd zhodne ako v predmetnom konaní postupom podľa § 98 ods. 1 písm. c/ SSP odmietol predčasne podanú žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti postupu a rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu Generálneho riaditeľstva Zboru väzenskej a justičnej stráže, Útvar sociálneho zabezpečenia z 11. mája 2021, číslo GR ZVJS-d-11817/14-2021, ktorým tento postupom podľa § 84 ods. 1 zákona č. 328/2002 Z.z. v spojení s § 30 ods. 1 písm. i/ zák. č. 71/1967 Zb. správne konanie na základe žiadosti žalobcu zo 6. apríla 2021 o priznanie starobného dôchodku zastavil, nakoľko v tej istej veci sa právoplatne rozhodlo a skutkový stav sa nezmenil.

20. Krajský súd tiež nepochybil, keď vo veci nenariadil pojednávanie, nakoľko vydal rozhodnutie výlučne charakteru procesného. Taktiež žalobcom namietané ustanovenie § 109 ods. 1 SSP nemožno na prejednávajúcu vec aplikovať, nakoľko nebolo rozhodnuté vo veci samej, t.j. nebolo rozhodnuté o starobnom dôchodku podľa § 65 a nasl. zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení. V predmetnej veci žalovaný správny orgán správne poučil žalobcu o možnosti podať proti rozhodnutiu „prvostupňového správneho orgánu“ opravný prostriedok. Kasačný sťažovateľ poučeniu porozumel a opravný prostriedok podal. Tak, ako to správny súd zistil, ku dňu doručenia správnej žaloby o odvolaní odvolací orgán nerozhodol.

21. Z vyššie uvedených dôvodov, najvyšší správny súd kasačnú sťažnosť postupom podľa § 461 SSP ako nedôvodnú zamietol.

22. O náhrade trov kasačného konania rozhodol najvyšší správny súd tak, že žalobcovi, ktorý v tomto konaní nemal úspech, nárok na ich náhradu nepriznal (§ 467 ods. 1 SSP v spojení s § 167 ods. 1 SSP) a žalovanému ich nepriznal, lebo nebola splnená podmienka výnimočnosti na jeho strane (§ 467 ods. 1 SSP v spojení s § 168 veta druhá SSP).

23. Toto rozhodnutie prijal najvyšší správny súd v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 veta prvá SSP v spojení s § 147 ods. 2 SSP).

Poučenie :

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

